

Memo

Project Internetconsultatie Participatiefonds
Datum 11 mei 2019
Kenmerk << Vul hier het kenmerk in >>
Van Projectleider RTC (Fred Ruijling)
Aan << Vul hier de naam van de ontvanger in >>
CC <<Vul hier de kopie aan in>>

Betreft **Internetconsultatie Participatiefonds**

1 Algemeen

Namens 19 besturen samenwerkend in het Regionaal Transfercentrum (RTC) Gelderland-Utrecht reageer ik hierbij op de internetconsultatie van het wetsvoorstel voor het participatiefonds. Het RTC bevat 19 besturen met in totaal 34.000 leerlingen en ca. 200 fte's aan personeel. Het RTC is tot stand gekomen om de krachten te bundelen op het terrein van het lerarentekort, loopbaanbegeleiding en goed werkgeversbeleid in het algemeen. Het voorstel van het Participatiefonds (Pf) beperkt de samenwerkende besturen in hun ontwikkeling. Vandaar een voorstel tot aanpassing wordt gedaan.

2 Samengevat het doel van de wetsaanpassing:

Het Pf legt met het voorstel de basis voor een vernieuwde systematiek voor het verevenen en vergoeden van de werkloosheidskosten van schoolbesturen. Deze nieuwe systematiek bestaat uit een vereenvoudigd en qua uitkomst beter voorspelbaar systeem voor het indienen en beoordelen van verzoeken om vergoeding van werkloosheidskosten. Dit in combinatie met meer (financiële) prikkels ter beheersing van lopende en nieuwe werkloosheidskosten. Hierbij wordt het re-integratiebeleid aangescherpt. Het Pf zal werkloze werknemers intensiever gaan begeleiden bij een terugkeer naar de arbeidsmarkt. Ook krijgt het Pf een taak gericht op het voorkomen van ontslag. De wijze waarop kosten worden verrekend met schoolbesturen verandert. Dit loopt straks niet meer via een inhouding op de rijksbekostiging door DUO, maar direct via een verrekening tussen besturen en het Pf. Gestreefd wordt naar inwerkingtreding per 1 augustus 2020

3 Reactie

De samenwerkende besturen in het RTC onderkennen het doel van de wetsaanpassing maar zijn van mening dat het wetsvoorstel de huidige samenwerking en de effecten van regionale samenwerking volledig miskent. Het wetsvoorstel gaat uit van een verplichte aansluiting bij het Pf. Op basis van de verplichte aansluiting dragen de besturen gezamenlijk en individueel bij aan de bekostiging van de ontstane ontslaguitkeringen. Dat betekent dat besturen die een zorgvuldig en preventief beleid voeren nog steeds mede opdraaien van door andere besturen veroorzaakte ontslaguitkeringen.

In onze ogen is dat strijdig met de huidige ontwikkelingen van het bevorderen van goed werkgeverschap, het stimuleren van regionale samenwerking en het verantwoordelijk zijn voor je eigen handelen en besluiten. Ook is dat niet in lijn met de in gang gezette lijn van het vervangingsfonds (Vf). Het Vf heeft een getemporiseerd beleid gevoerd naar het eigen risicodragerschap. Een dergelijke lijn mag ook van het PF worden verwacht.

Besturen in het RTC stellen dan ook voor het eigen risicodragerschap voor ontslaguitkeringen individueel of in samenwerking tussen besturen mogelijk te maken. Besturen die hiervoor kiezen dragen niet meer bij aan de ontslaguitkeringen van andere besturen en kunnen met de vrijkomende middelen eigen preventief beleid ter voorkoming en terugdringing van ontslaguitkeringen opzetten.

Uit ervaringsgegevens van andere samenwerkende besturen – Personeelscluster Oost-Nederland – blijkt dat ondanks een jaren gevoerd actief beleid op het voorkomen van ontslaguitkeringen (project "in beweging") de besturen toch telkens voor een hogere bijdrage aan het Pf zijn opgedraaid. Aan deze onredelijke en onjuiste toerekening van uitkeringskosten dient naar onze mening een einde te komen. Uit de praktijk blijkt dat hele adviesbureaus gespecialiseerd zijn geraakt in het wegsaneren van onderwijspersoneel en het op papier daarvan richting het Participatiefonds zorgvuldig verantwoord daarvan. Dat geplaatst tegen het licht van exceptionele bovenwettelijke uitkeringen vinden wij het niet verantwoord dat deze optie wordt gecontinueerd. Ook vinden wij het maatschappelijk onverantwoord dat deze lijn en het stimuleren van calculerend gedrag van besturen wordt voortgezet.

Ook vinden wij het een miskennis van bestuurlijke verantwoordelijkheid dat het Pf er een wettelijke taak bij krijgt om werkloze werknemers actief te gaan begeleiden voor een terugkeer naar de arbeidsmarkt. Deze uitvoeringstaak geldt nu ook voor het Pf op basis van afspraken met sociale partners maar de resultaten zijn vooralsnog zeer beperkt. In de praktijk blijkt dat de afstand te groot is om hier een tastbaar resultaat in te halen terwijl het succes van regionale samenwerking van besturen op dit terrein nadrukkelijk bewezen is.

Ook zijn de ervaringen met de zogenaamde instroomtoets niet positief. De ervaring leert dat besturen en Pf er een kunst van maken om regels te bedenken en zodanig toe te passen dat verzoeken wel gehonoreerd moeten worden. Het indienen van vergoedingsverzoeken en de beoordeling door het PF daarvan heeft bij veel besturen tot veel energie en ergernis geleid. Een kleine vergissing kan gevolgen hebben die daar niet mee in verhouding staan.

In dat licht achten wij het dan ook niet meer dan redelijk en maatschappelijk noodzakelijk dat de wetgever goed kijkt naar de ervaringen op het terrein van het voorkomen van ontslaguitkeringen en het toepassen van diverse uitvoerende regelingen. Dat geldt ook voor de ervaringen van schoolbesturen die eind jaren '90 van de toen bestaande mogelijkheid gebruik hebben gemaakt om te kiezen voor 'eigen wachtgeldbeleid'. Zij zijn, al dan niet samenwerking, al bijna 20 jaar eigen risicodrager.

Naar onze mening kan het niet anders dat de mogelijkheid opnieuw wordt opengesteld voor het eigen risicodragerschap van individuele en/of samenwerkende besturen. Een aanpak die leidt tot een voor besturen en werknemers proactieve en preventieve aanpak.